

คำอธิบายประกอบการจัดทำ
แบบประเมินเบื้องต้น (Self-assessment Form) สำหรับพื้นที่ที่มีศักยภาพ
เป็นพื้นที่อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพนอกเขตพื้นที่คุ้มครอง
(Other Effective Area-based Conservation Measures: OECMs)

เอกสารฉบับนี้พัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของคู่มือ Site-level tool for identifying other effective area-based conservation (OECMs) ของ IUCN (2023) ร่วมกับข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นจากการประชุมกลุ่มย่อยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม/องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคการศึกษา/นักวิชาการและภาคเอกชน

หลักเกณฑ์ข้อที่ 1 เป็นพื้นที่ซึ่งอยู่นอกเขตพื้นที่คุ้มครอง เขตป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายของประเทศไทย
(The site is not a protected area)

คำอธิบาย: หลักการพื้นฐานของ OECMs คือ การอนุรักษ์ พื้นฟูและใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ซึ่งมีการบริหารจัดการและคำนึงถึงคุณค่าและบริการจากระบบนิเวศสำหรับพื้นที่ที่ตั้งอยู่นอกเขตพื้นที่คุ้มครอง (Protected Area) ดังนั้น พื้นที่ที่จะเสนอเป็นพื้นที่ OECMs ได้นั้นจะต้องเป็นพื้นที่ซึ่งไม่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครอง (Protected Area) ตามหลักเกณฑ์การจำแนกพื้นที่คุ้มครองขององค์การระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ (IUCN)

เนื่องจากการกำหนดคำนิยามเกี่ยวกับพื้นที่คุ้มครองในแต่ละประเทศนั้น มีความแตกต่างกันตามบริบทของกฎหมายและการบริหารจัดการ สำหรับประเทศไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้รายงานข้อมูลพื้นที่คุ้มครองของประเทศไทยทั้งทางบกและทางทะเลในฐานข้อมูล *World Database on Protected Areas (WDPA)* จำนวน 5 ประเภท คือ (1) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ (2) พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (3) พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (4) พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และ (5) พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดังนั้น หากพื้นที่ที่นำเสนอตั้งอยู่ในพื้นที่ทั้ง 5 ประเภทข้างต้น **“จะไม่สามารถเสนอ”** เป็นพื้นที่ OECMs ตามนิยามที่กำหนด

ข้อมูลประกอบ การพิจารณา	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
ขอบเขตพื้นที่ที่มีความชัดเจนและไม่อยู่ในเขตพื้นที่ คุ้มครอง/เขตป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายของประเทศไทย	พื้นที่นำเสนอตั้งอยู่นอกเขตพื้นที่ ดังต่อไปนี้ (1) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ (2) พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (3) เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (4) พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และ (5) พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง นอกจากนี้ ยังรวมถึง พื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ วนอุทยาน สวนรุกขชาติ และพื้นที่เตรียมประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองที่ผ่านกระบวนการของคณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ซึ่งอยู่ความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชด้วย พื้นที่ซึ่งอาจเสนอเป็นพื้นที่ OECMs เช่น (1) พื้นที่เตรียมประกาศเขต/ผนวกเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า (เฉพาะพื้นที่ซึ่งยังไม่ผ่านกระบวนการของคณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง) (2) พื้นที่ป่าชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน (3) พื้นที่ป่านันทนาการ/ป่าในเมือง/พื้นที่สีเขียวในเมืองหรือชุมชน (4) พื้นที่ของภาคเอกชน บุคคล องค์กรเอกชน (5) พื้นที่อนุรักษ์โดยชุมชนท้องถิ่น/กลุ่มชาติพันธุ์ การจัดทำข้อมูล: ระบุข้อมูลเบื้องต้นของลักษณะพื้นที่ เช่น ประเภทพื้นที่ หน่วยงาน/เจ้าของพื้นที่ผู้รับผิดชอบ เป็นต้น

หมายเหตุ เขตป่าอนุรักษ์ หมายถึง เขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

หากคำตอบระบุว่า “ใช่” สามารถดำเนินการประเมินตามหลักเกณฑ์ข้อที่ 2 ต่อไป หากคำตอบระบุว่า “ไม่ใช่” พื้นที่จะ “ไม่สามารถเสนอเป็นพื้นที่ OECMs” (จบการประเมิน)

หลักเกณฑ์ข้อที่ 2 พื้นที่ที่จะเสนอเป็น OECMs มีข้อมูลเบื้องต้นแสดงให้เห็นถึงคุณค่า/ความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ (There is a reasonable likelihood that the site supports important biodiversity values)

คำอธิบาย : พื้นที่เป้าหมายจะต้องมีข้อมูลเบื้องต้น/เหตุผลสนับสนุนที่แสดงให้เห็นว่า พื้นที่ดังกล่าวมีคุณค่าหรือความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งในด้านความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตและระบบนิเวศในพื้นที่ โดยผลการประเมินเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ข้อที่ 2 จะใช้เป็นพื้นฐาน สำหรับการจัดทำรายละเอียดของข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพตามหลักเกณฑ์ข้อที่ 4

ข้อมูลประกอบการพิจารณา (จำเป็นต้องเลือกตอบข้อมูลอย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
2.1 ด้านความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต	
ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต (พืช สัตว์หรือจุลินทรีย์) ที่พบในพื้นที่	เป็นบริเวณที่สามารถพบความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต (พืช สัตว์ จุลินทรีย์) เช่น - ชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ที่มีความโดดเด่น (iconic species) หายาก (rare) - พืช/สัตว์ที่มีสถานภาพถูกคุกคาม ใกล้สูญพันธุ์ในระดับโลกตาม IUCN Red List หรือระดับประเทศตาม Thailand Red Data) - จุลินทรีย์ ซึ่งสามารถสร้างประโยชน์ต่อชุมชน หรือการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร หรือเศรษฐกิจ
2.2 ด้านระบบนิเวศ	
เป็นพื้นที่ที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติ (natural ecosystem) หรือระบบนิเวศที่เกิดจากกิจกรรมการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ ซึ่งสามารถเป็นตัวแทน/เอกลักษณ์ของพื้นที่และควรได้รับการคุ้มครอง พื้นที่หรือคูแลร์รักษา	ระบบนิเวศตามธรรมชาติ (natural ecosystem) เช่น ระบบนิเวศบนบก เช่น ป่าไม้ เช่น ป่าลุ่มต่ำ ป่าริมน้ำ ป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าละเมาะสันทราบ (Heath forest) ทุ่งหญ้า ภูมิประเทศศาสตร์ (ภูเขา หินปูน ถ้ำหินปูน หลุมยุบ) ระบบนิเวศแหล่งน้ำจืด เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ป่าบุงป่าทาม (swamp forest) พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่น้ำท่วมถึงตามฤดูกาล (seasonal floodplain) ระบบนิเวศทางทะเล ชายฝั่งและปากแม่น้ำ เช่น ป่าชายเลน ป่าชายหาด สันทราบ หาดเลน หาดหิน หาดโคลน ปะการัง หญ้าทะเล ทุ่งหญ้าริมชายฝั่ง กองหินใต้ทะเล และระบบนิเวศแหล่งน้ำจืดใต้ดิน หรือระบบนิเวศตาม IUCN Global Ecosystem Typology (ภาคผนวกที่ 1) เป็นต้น ระบบนิเวศที่เกิดจากกิจกรรมการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ เช่น ระบบนิเวศเกษตรดั้งเดิม เช่น ระบบนิเวศนาข้าว สวนป่า สวนดง สวนสมรมในพื้นที่ภาคใต้ ระบบป่าไร่ปลายนานาในภาคกลางและตะวันออกเฉียงเหนือ รวมถึงพื้นที่สีเขียวในเมือง/ชุมชน แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ พื้นที่แนวกันชนซึ่งกันไว้ตามกฎหมาย/ระเบียบ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ/หรือความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น

ข้อมูลประกอบการพิจารณา (จำเป็นต้องเลือกตอบข้อมูลอย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
● เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อวงจรชีวิตของสิ่งมีชีวิต เช่น การผสมพันธุ์ วางไข่ เป็นแหล่งอาศัยของตัวอ่อน หรือเป็นแหล่งอาหาร	บางพื้นที่แม้จะเป็นพื้นที่ขนาดเล็ก แต่มีความสำคัญสำหรับวงจรชีวิตของสิ่งมีชีวิตชนิดสำคัญ ๆ หากไม่มีการดูแลรักษาพื้นที่ดังกล่าวไว้ อาจส่งผลกระทบต่อที่อยู่อาศัยของพืชและ/หรือสัตว์ที่มีความสำคัญ เช่น พื้นที่ที่เป็นแหล่งผสมพันธุ์ของปลา แหล่งพักตัวอ่อนและแหล่งอนุบาลของปลาในวัยอ่อน พื้นที่รองรับการอพยพและพักชั่วคราวเพื่อหนีหนาวของนกน้ำอพยพหายากและใกล้สูญพันธุ์
● เป็นพื้นที่ที่ได้รับการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศ และ/หรือสามารถเป็นแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศได้	การฟื้นฟูระบบนิเวศ เป็นกระบวนการส่งเสริมการฟื้นตัวของระบบนิเวศหนึ่ง ๆ ที่ถูกทำให้เสื่อมโทรมเสียหายหรือถูกเปลี่ยนแปลงไป โดยที่ผลจากการฟื้นฟูระบบนิเวศส่งผลให้ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ที่ได้รับการฟื้นฟูกลับคืนมา และ/หรือสามารถสนับสนุนให้เกิดเชื่อมต่อระบบนิเวศ (Ecological corridor) กับพื้นที่คุ้มครองหรือพื้นที่อนุรักษ์อื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ พื้นที่ที่จะเข้าข่ายเป็น OECM จะต้องมีข้อมูลหลักฐานทางวิชาการที่แสดงถึงความหลากหลายทางชีวภาพที่กลับคืนมาในพื้นที่ที่ได้รับการฟื้นฟูด้วย
2.3 ด้านบริการจากระบบนิเวศ	
● พื้นที่ที่มีการให้บริการจากระบบนิเวศในรูปแบบต่าง ๆ	บริการจากระบบนิเวศ คือ ผลประโยชน์ที่มนุษย์ได้รับจากระบบนิเวศ โดยระบบนิเวศหนึ่ง ๆ สามารถให้บริการแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1. การเป็นแหล่งผลิต (Provisioning Services) เช่น แหล่งอาหารตามธรรมชาติของมนุษย์ เส้นใย พื้นที่เลี้ยงปศุสัตว์ ทรัพยากรประมง แหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดและทะเล เชื้อเพลิง พันธุ์กรรม ของป่า ยารักษาโรค สารสกัดจากธรรมชาติต่าง ๆ เนื้อไม้ แหล่งน้ำใช้ประโยชน์ เป็นต้น 2. การควบคุมกลไกของระบบ (Regulating Services) เช่น คุณภาพอากาศ สภาพภูมิอากาศ การกักเก็บคาร์บอน ปริมาณน้ำ การพังทลายของดินหรือโคลน การป้องกันน้ำท่วม การกักเก็บขยะมูลฝอย การกรองน้ำและบำบัดน้ำเสีย ควบคุมการระบาดของโรคและศัตรูพืช การถ่ายละอองเกสร การควบคุมภัยธรรมชาติ 3. ด้านของวัฒนธรรม (Cultural Services) เช่น เป็นแหล่งเรียนรู้และวิจัย แหล่งนันทนาการและการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพกายและใจที่ดี สร้างคุณค่าทางจิตวิญญาณ ศาสนา ประวัติศาสตร์ ประเพณี สร้างแรงบันดาลใจทางศิลปะสุนทรียภาพ ทัศนียภาพ เป็นต้น 4. ด้านการสนับสนุน (Supporting Services) เช่น การก่อกำเนิดดิน การหมุนเวียนธาตุอาหาร การผลิตออกซิเจน การเป็นที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยให้สิ่งมีชีวิตในช่วงหนึ่ง ๆ ของวงจรชีวิต การเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์วัยอ่อน เป็นต้น

หมายเหตุ จำเป็นต้องมีข้อมูลที่ตอบหลักเกณฑ์ข้อย่อยภายใต้หลักเกณฑ์ที่ 2 อย่างน้อย 1 ข้อ

ในขั้นตอนการประเมินเบื้องต้น หากคำตอบในหลักเกณฑ์ข้อที่ 1 และ 2 ระบุว่า “ใช่” แสดงว่า พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นพื้นที่ OECMs สามารถดำเนินการประเมินตามขั้นตอนต่อไป

หากคำตอบในหลักเกณฑ์ข้อที่ 1 และ 2 มีข้อใดข้อหนึ่ง ระบุว่า “ไม่ใช่” แสดงว่า พื้นที่ดังกล่าวจะไม่สามารถเสนอเป็นพื้นที่ OECMs ได้

หลักเกณฑ์ข้อที่ 3 พื้นที่ที่จะเสนอมีขอบเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ชัดเจน (The site is a geographically defined area)

คำอธิบาย: พื้นที่ OECMs เป็นการอนุรักษ์เชิงพื้นที่ ดังนั้น จึงต้องมีขอบเขตพื้นที่เชิงภูมิศาสตร์ที่ชัดเจน (Geographically defined area) ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงสถานภาพทางกฎหมาย/ระเบียบ/ข้อกำหนดหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ รวมถึงการรวบรวมข้อมูลสำหรับการคุ้มครอง กำกับดูแลหรือบริหารจัดการ การวางแผนและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานในพื้นที่ โดยขอบเขตของพื้นที่ OECMs ที่จะเสนอควรมีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับหรือข้อตกลงร่วมกัน อาจเป็นขอบเขตตามแผนที่หรือขอบเขตทางภูมิศาสตร์

ข้อมูลประกอบการพิจารณา	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
มีแผนที่แสดงข้อมูลขอบเขตที่ชัดเจน	- ข้อมูลแผนที่ขอบเขตที่จัดทำขึ้นมีความชัดเจนและอยู่ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เช่น อ้างอิงจากกฎหมาย/ระเบียบ การศึกษาสำรวจพื้นที่ ข้อตกลงร่วมกันในระดับพื้นที่ เอกสารสิทธิ พื้นที่ทางวัฒนธรรม (customary) หรือขอบเขตการปกครอง เป็นต้น - ขอบเขตของพื้นที่ควรได้รับการรับรองหรือยอมรับโดยหน่วยงานรัฐหรือชุมชนท้องถิ่นหรือเจ้าของพื้นที่ ทั้งนี้ หากมีการจัดทำข้อมูลในระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีตำแหน่งพิกัดและขอบเขตที่ชัดเจน จะช่วยให้การจัดทำรายงานข้อมูลมีความชัดเจน และสามารถเชื่อมโยงกับในระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (Thailand Biodiversity Information Facility: TH-BIF) และฐานข้อมูล World Database on Protected Area ได้ การจัดทำข้อมูล: - แบบแผนที่พร้อมระบุข้อมูลตำแหน่งที่ตั้ง เพื่อประกอบการตรวจสอบข้อมูล - ระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ (UTM หรือ Latitude, Longitude) (จุดกึ่งกลางของพื้นที่) และไฟล์ชั้นข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (หากมี)

หลักเกณฑ์ข้อที่ 4 พื้นที่ที่จะเสนอมีข้อมูลว่าสามารถสนับสนุนให้เกิดคุณค่าความสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพ (The site is confirmed to support important biodiversity values)

คำอธิบาย : หลักเกณฑ์ข้อที่ 4 เป็นการจัดทำข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมจากการประเมินเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ข้อที่ 2 โดยระบุข้อมูลเอกสาร รายงาน ผลการศึกษาหรือแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่ชัดเจนประกอบการพิจารณา

ข้อมูลประกอบการพิจารณา (จำเป็นต้องเลือกตอบข้อมูลอย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
4.1 ด้านความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต (พืช สัตว์ จุลินทรีย์)	
ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต (พืช สัตว์ หรือ จุลินทรีย์) ที่พบในพื้นที่	เป็นบริเวณที่สามารถพบความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต (พืช สัตว์ จุลินทรีย์) เช่น - ชนิดพืชและสัตว์ที่มีความโดดเด่น (iconic species) หมายถึง ชนิดของสิ่งมีชีวิตที่มีความโดดเด่น ที่สามารถใช้เป็นตัวแทนเพื่อบ่งชี้คุณลักษณะที่ดีของพื้นที่รวมถึงความสำคัญต่อวิถีชีวิตชุมชน การท่องเที่ยวและพักผ่อน สันทนาการทางธรรมชาติ (ภาคผนวกที่ 2 รายการชนิดสิ่งมีชีวิตที่มีความสำคัญโดดเด่นและพื้นที่ที่พบในประเทศไทย *สผ. อยู่ระหว่างดำเนินการ) - พืช/สัตว์ ที่มีสถานภาพถูกคุกคาม ใกล้สูญพันธุ์ในระดับโลก (IUCN Red List) หรือระดับประเทศ (Thailand Red Data) (ภาคผนวกที่ 3) - จุลินทรีย์ ซึ่งสามารถสร้างประโยชน์ต่อชุมชน หรือการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร หรือเศรษฐกิจ การจัดทำข้อมูล: ระบุข้อมูลชนิดของสิ่งมีชีวิตที่พบในพื้นที่ พร้อมข้อมูลสถานภาพและแหล่งข้อมูลอ้างอิง โดยข้อมูลเหล่านี้ต้องมาจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ การสืบค้นเพิ่มเติมจากการสังเกตเบื้องต้น รายงานการศึกษาดูแลอนุรักษ์กฎหมาย/ประกาศ
4.2 ด้านระบบนิเวศ	
เป็นพื้นที่ที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติ (natural ecosystem) หรือระบบนิเวศ ซึ่งสามารถเป็นตัวแทนของพื้นที่ที่ควรได้รับการคุ้มครอง พื้นที่อนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพในธรรมชาติหรือแหล่งที่อยู่อาศัย (In-situ conservation of biodiversity)	ระบบนิเวศตามธรรมชาติ เช่น ระบบนิเวศบนบก เช่น ป่าไม้ เช่น ป่าลุ่มต่ำ ป่าริมน้ำ ป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าละเมาะ สั้นทราย (Heath forest) พุ่มหญ้า ภูมิประเทศคาสต์ (ภูเขาหินปูน ถ้ำหินปูน หลุมยุบ) ระบบนิเวศแหล่งน้ำจืด เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ป่าบึงป่าทาม (swamp forest) พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่น้ำท่วมถึงตามฤดูกาล (seasonal floodplain) ระบบนิเวศทางทะเล ชายฝั่งและปากแม่น้ำ เช่น ป่าชายเลน ป่าชายหาด สั้นทราย หาดเลน หาดหิน หาดโคลน ปะการัง หญ้าทะเล พุ่มหญ้าริมชายฝั่ง กองหินใต้ทะเล และระบบนิเวศแหล่งน้ำจืดใต้ดิน หรือระบบนิเวศตาม IUCN Global Ecosystem Typology เป็นต้น ระบบนิเวศที่เกิดจากกิจกรรมการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ เช่น ระบบนิเวศเกษตรดั้งเดิม เช่น ระบบนิเวศนาข้าว สวนป่า สวนดง สวนสมรมในพื้นที่ภาคใต้

ข้อมูลประกอบการพิจารณา (จำเป็นต้องเลือกตอบข้อมูลอย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
	ระบบป่าหัวไร่ปลายนาในภาคกลางและตะวันออกเฉียงเหนือ รวมถึงพื้นที่สีเขียวในเมือง/ชุมชน แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ พื้นที่แนวกันชนซึ่งกันไว้ตามกฎหมาย/ระเบียบ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ/หรือความหลากหลายทางชีวภาพเป็นต้นตัวอย่างพื้นที่ซึ่งอาจพิจารณาเสนอเป็นพื้นที่ OECMs เช่น • เป็นพื้นที่เชื่อมต่อของระบบนิเวศ (Ecological corridor) หรือ พื้นที่เชื่อมต่อทางนิเวศของสัตว์ป่า (wildlife corridor) หรือแนวเชื่อมต่อของภูมิทัศน์ • พื้นที่ซึ่งมีแผนงานที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์พื้นที่ในระยะยาว เช่น ศูนย์/แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ ที่ยังคงสภาพของระบบนิเวศตามธรรมชาติหรือได้รับการฟื้นฟูให้มีสภาพดั้งเดิม พื้นที่แนวกันชนซึ่งกันไว้ตามกฎหมาย/ระเบียบ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ/หรือความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น • เป็นพื้นที่สำคัญ (Key Biodiversity Area: KBA) หรือพื้นที่วิกฤติทางความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity hotspot) เช่น พื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์นก (Important Bird Area: IBA) พื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์พืช (Important Plant Area: IPA) พื้นที่เครือข่ายนกน้ำอพยพ (Flyway Network Site: FNS) พื้นที่ที่มีความสำคัญต่อสัตว์ทะเลเลี้ยงลูกด้วยนม (Important Marine Mammal Areas: IMMAs) หรือระบบนิเวศตาม IUCN Global Ecosystem Typology (หากมีข้อมูล) <u>ที่อยู่นอกเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย</u> • เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติ<u>ที่อยู่นอกเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย</u> • เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อวงจรชีวิตของสิ่งมีชีวิต เช่น การผสมพันธุ์ วางไข่ เป็นแหล่งอาศัยของตัวอ่อน หรือเป็นแหล่งอาหารของชนิด บางพื้นที่แม้จะเป็นพื้นที่เล็ก ๆ แต่มีความสำคัญสำหรับวงจรชีวิตของสิ่งมีชีวิตชนิดสำคัญ ๆ หากไม่มีการดูแลรักษาพื้นที่ดังกล่าวไว้อาจส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดของพืชและ/หรือสัตว์ที่มีความสำคัญ เช่น พื้นที่ที่เป็นแหล่งผสมพันธุ์ของปลา แหล่งพักตัวอ่อนและอนุบาลของปลาในวัยอ่อน พื้นที่รองรับการอพยพและพักชั่วคราวเพื่อหนีหนาวของนกน้ำอพยพหายากและใกล้สูญพันธุ์ การจัดทำข้อมูล: ระบุรายละเอียดข้อมูลลักษณะของระบบนิเวศในพื้นที่พร้อมแหล่งอ้างอิง
4.3 ด้านบริการจากระบบนิเวศ (ecosystem services)	
• พื้นที่เป้าหมายให้บริการจากระบบนิเวศในรูปแบบใด	บริการจากระบบนิเวศ คือ ผลประโยชน์ที่มนุษย์ได้รับจากระบบนิเวศ โดยระบบนิเวศหนึ่ง ๆ สามารถให้บริการแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1. การเป็นแหล่งผลิต (Provisioning Services) เช่น แหล่งอาหารตามธรรมชาติของมนุษย์ เส้นใย พื้นที่เลี้ยงปศุสัตว์ ทรัพยากรประมง แหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดและทะเล เชื้อเพลิง พันธุ์กรรม ของป่า ยารักษาโรค สารสกัดจากธรรมชาติต่าง ๆ เนื้อไม้ แหล่งน้ำใช้ประโยชน์ เป็นต้น

ข้อมูลประกอบการพิจารณา (จำเป็นต้องเลือกตอบข้อมูลอย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
	2. การควบคุมกลไกของระบบ (Regulating Services) เช่น คุณภาพอากาศ สภาพภูมิอากาศ การกักเก็บคาร์บอน ปริมาณน้ำ การพังทลายของดินหรือโคลน การป้องกันน้ำท่วม การกัดเซาะชายฝั่ง การกรองน้ำและบำบัดน้ำเสีย ควบคุมการระบาดของโรคและศัตรูพืช การถ่ายละอองเกสร การควบคุมภัยธรรมชาติ 3. ด้านของวัฒนธรรม (Cultural Services) เช่น เป็นแหล่งเรียนรู้และวิจัย แหล่งนันทนาการและการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพกายและใจที่ดี สร้างคุณค่าทางจิตวิญญาณ ศาสนา ประวัติศาสตร์ ประเพณี สร้างแรงบันดาลใจทางศิลปะสุนทรียภาพ ทัศนียภาพ เป็นต้น 4. ด้านการสนับสนุน (Supporting Services) เช่น การก่อกำเนิดดิน การหมุนเวียนธาตุอาหาร การผลิตออกซิเจน การเป็นที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย ให้สิ่งมีชีวิตในช่วงหนึ่ง ๆ ของวงจรชีวิต การเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์วัยอ่อน เป็นต้น (ภาคผนวกที่ 4 ตารางแสดงข้อมูลบริการที่ได้รับจากระบบนิเวศ) การจัดทำข้อมูล: ระบุรายละเอียดข้อมูลบริการจากระบบนิเวศของพื้นที่เป้าหมายพร้อมแหล่งอ้างอิง

หลักเกณฑ์ข้อที่ 5 โครงสร้างองค์กร หรือกลไกที่มีอยู่ช่วยให้เกิดการดูแลและบริหารจัดการพื้นที่ (Institutions or mechanisms exist to manage the site)

คำอธิบาย : พื้นที่ OECMs ต้องมีโครงสร้างหรือกลไกในการดูแลและบริหารจัดการพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถจำแนกเป็น 4 รูปแบบ คือ 1) การจัดการโดยหน่วยงานของรัฐระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น 2) การจัดการโดยชุมชน ชุมชนท้องถิ่นหรือกลุ่มชาติพันธุ์ 3) การจัดการโดยปัจเจกบุคคล องค์กรหรือบริษัทเอกชน และ 4) การจัดการร่วม เช่น หน่วยงานรัฐร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นกับองค์กรพัฒนาเอกชน/ภาคประชาสังคม หน่วยงานรัฐกับภาคธุรกิจเอกชน เป็นต้น สำหรับพื้นที่ที่ไม่มีหน่วยงานกำกับดูแลหรือการจัดการใด ๆ แม้จะเป็นแหล่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ จะไม่สามารถเป็นพื้นที่ OECMs

ข้อมูลประกอบการพิจารณา (เลือกตอบข้อมูลอย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
มีโครงสร้างในการดูแลและบริหารจัดการพื้นที่	โครงสร้างหรือกลไกในการดูแลและบริหารจัดการพื้นที่ OECMs สามารถดำเนินการผ่านหน่วยงานรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน ชุมชนท้องถิ่น หรือลักษณะอื่น ๆ ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ โดยสามารถดำเนินการได้ใน 4 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 จัดการโดยหน่วยงานภาครัฐ รูปแบบที่ 2 จัดการโดยชุมชนท้องถิ่นหรือชาติพันธุ์ รูปแบบที่ 3 จัดการโดยปัจเจกบุคคล (individual) องค์กร หรือบริษัทเอกชน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา (เลือกตอบข้อมูล อย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
	รูปแบบที่ 4 จัดการร่วมกันหลายฝ่าย (co-management) หากพื้นที่เป้าหมายไม่มีกลไกการดูแล/บริหารจัดการจะ<u>ไม่สามารถเสนอ</u> เป็นพื้นที่ OECMs การจัดทำข้อมูล: ระบุรูปแบบการจัดการในพื้นที่ รวมถึงโครงสร้างของการ จัดการ เช่น คณะกรรมการ อาสาสมัคร หรืออื่น ๆ เป็นต้น ในกรณีมีการ จัดการร่วมกันหลายฝ่าย โปรดระบุว่าประกอบด้วยกลุ่มใด เช่น หน่วยงานรัฐ กับชุมชน หรือชุมชนกับภาคธุรกิจ หรือหน่วยงานกับภาคประชาสังคม เป็นต้น รวมถึงหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบ บทบาท อำนาจหน้าที่ (หากมี) เป็นต้น

หลักเกณฑ์ข้อที่ 6 การดูแลและการบริหารจัดการพื้นที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์คุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพในถิ่นที่อยู่อาศัย (Management of the site achieve or are expected to achieve the in situ conservation of important biodiversity values)

คำอธิบาย คุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพที่สำคัญ เช่น คุณค่าด้านสิ่งแวดล้อมและบริการจากระบบนิเวศ (Ecosystem Services) สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม จิตวิญญาณ จริยธรรมและศีลธรรม (Ethical and Moral Values) รวมถึงคุณค่าด้านสุนทรียศาสตร์ (Aesthetic Value) เป็นต้น ดังนั้น การกำกับดูแลและบริหารจัดการพื้นที่ จึงควรเอื้อประโยชน์ให้เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพเหล่านั้น เพื่อให้ทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ

พื้นที่ OECMs มีความแตกต่างจากพื้นที่คุ้มครอง คือ ไม่จำเป็นต้องมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการอนุรักษ์เท่านั้น อาจอยู่ในวัตถุประสงค์รองของการจัดการหรือผลของการดำเนินงานสร้างประโยชน์ทางอ้อมต่อความหลากหลายทางชีวภาพ โดยพื้นที่ OECMs ต้องมีการกำกับดูแลและบริหารจัดการพื้นที่ OECMs เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากปัญหาหรือภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงดำเนินการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา (จำเป็นต้องเลือกตอบข้อมูล อย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการพื้นที่	วัตถุประสงค์ของการจัดการพื้นที่ OECMs แบ่งได้ 3 ประเภท คือ 1) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการอนุรักษ์ เช่น การฟื้นฟูระบบนิเวศหรือแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ 2) มีการอนุรักษ์เป็นวัตถุประสงค์รองของการบริหารจัดการ คือ พื้นที่ที่มีการจัดการเชิงรุกโดยมีผลลัพธ์ด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นเป้าหมายในการจัดการลำดับรองลงมาจากเป้าหมายหลักเช่น ป่าชุมชน สวนสาธารณะหรือพื้นที่สีเขียวในเมือง เป็นต้น 3) การอนุรักษ์โดยอ้อม คือ การดำเนินกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพโดยตรง แต่ผลจากการดำเนินการส่งผลดี

ข้อมูลประกอบ การพิจารณา (จำเป็นต้องเลือกตอบข้อมูล อย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
	ต่อความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น พื้นที่กันชนรอบโรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่เขตปลอดภัยแท่นปิโตรเลียมในทะเล เขตปลอดภัยทางทหาร หรือ พื้นที่ สำคัญทางศาสนา ความเชื่อ เป็นต้น การจัดทำข้อมูล: ระบุรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการพื้นที่ (วัตถุประสงค์หลัก/วัตถุประสงค์รอง หรือวัตถุประสงค์โดยอ้อม)
ผลการดำเนินการตาม โครงสร้างหรือกลไกการดูแล และบริหารจัดการพื้นที่ที่ จัดตั้งขึ้น	โครงสร้างหรือกลไกการดูแลและบริหารจัดการพื้นที่ที่จัดตั้งขึ้นตาม หลักเกณฑ์ข้อ 5 สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งและ/หรือ บทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร การจัดทำข้อมูล: ระบุรายละเอียดผลการดำเนินงานที่โดดเด่นตามวัตถุประสงค์ หรือบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการพื้นที่
การบริหารจัดการ (Managed) เพื่อสร้าง ผลลัพธ์เชิงบวก (Positive outcomes)	นโยบาย/แผนบริหารจัดการพื้นที่และความหลากหลายทางชีวภาพเป็นส่วน หนึ่งที่จะแสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ปัญหาภัย คุกคามที่เกิดขึ้นในพื้นที่และสะท้อนถึงผลลัพธ์เชิงบวก (positive outcome) ในระยะยาวของการบริหารจัดการที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ รวมถึงประโยชน์ที่ชุมชนในพื้นที่จะได้รับ การจัดทำข้อมูล: 1. ระบุแผนงาน/โครงการหรือกิจกรรมที่มีอยู่ในปัจจุบัน กิจกรรมการจัดการ การคุ้มครอง พื้นที่ฟู หรือผลการประเมินความเสี่ยงต่อการ เปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่หรือภัยคุกคาม เช่น ชื่อแผนงาน งบประมาณ ระยะเวลา สถานภาพการดำเนินโครงการ (อยู่ระหว่างดำเนินการ แล้วเสร็จ) 2. ระบุแผนงาน/โครงการหรือกิจกรรมและแผนการดำเนินงานในอนาคต (ระยะ 3-5 ปี) กิจกรรมการจัดการ การคุ้มครอง พื้นที่ฟู หรือผลการประเมิน ความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่หรือภัยคุกคาม เช่น ชื่อแผนงาน งบประมาณ ระยะเวลา

หลักเกณฑ์ข้อที่ 7 คุณค่าความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพได้รับการอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่
อาศัยในระยะยาว (In-situ conservation of important biodiversity values is expected to
be for the long term)

คำอธิบาย : การอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัย (in-situ conservation) หมายถึง การอนุรักษ์ระบบนิเวศและถิ่น
ที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ มีการดูแลรักษาเพื่อให้ประชากรสิ่งมีชีวิตสามารถกลับมาอยู่ได้ในสภาพแวดล้อม
ตามธรรมชาติ พื้นที่ OECMs จะต้องเป็นการอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยอย่างยั่งยืน โดยสามเป้าหมายดังกล่าว
อาจจะเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการพื้นที่หรือเป็นเป้าหมายรองของการจัดการเพื่อการอนุรักษ์
ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพโดยตรง
แต่การบริหารจัดการนั้นเอื้อประโยชน์ทางอ้อมต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

ข้อมูลประกอบ การพิจารณา (จำเป็นต้องเลือกตอบข้อมูล อย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
● มีการระบุปัญหา/ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่ส่งผลต่อความหลากหลายทางชีวภาพและบริการจากระบบนิเวศ	รูปแบบของภัยคุกคามแบ่งออกได้เป็น 1. ภัยคุกคามภายใน อาทิ นโยบายและองค์การบริหารของหน่วยงานที่รับผิดชอบ 2. ภัยคุกคามภายนอก อันเกิดจากกิจกรรมของมนุษย์และภัยจากธรรมชาติ โดยภัยคุกคามจากกิจกรรมของมนุษย์ ได้แก่ การสูญเสียพื้นที่อาศัยตามธรรมชาติ (habitat loss) ความเสื่อมโทรมของพื้นที่ธรรมชาติ (habitat degradation) มลพิษ (pollution) ชนิดพันธุ์รุกราน (invasive species) การใช้ประโยชน์ทรัพยากรเกินขีดจำกัด (overexploitation) และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก (ภาคผนวกที่ 5) ทั้งนี้ หากข้อมูลพบว่า ปัญหา/ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีแนวโน้มจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพอย่างถาวรจะไม่เข้าข่ายเป็นพื้นที่ OECMs การจัดทำข้อมูล: ระบุข้อมูลปัญหา/ภัยคุกคาม/ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อความหลากหลายทางชีวภาพและบริการจากระบบนิเวศในพื้นที่ ทั้งในปัจจุบันและ/หรืออนาคต
● มีเครื่องมือ/วิธีการในการป้องกัน แก้ไขปัญหาหรือภัยคุกคาม ที่อาจเกิดขึ้น	พื้นที่เข้าข่ายเป็นพื้นที่ OECMs จะต้องต้องมีข้อมูลหลักฐานที่สามารถแสดงให้เห็นว่า คุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่นั้นจะได้รับการอนุรักษ์ในระยะยาวหรือสามารถจัดการกับปัญหาหรือภัยคุกคามที่เกิดขึ้นได้ เช่น กฎหมาย ระเบียบ ประกาศข้อปฏิบัติ ข้อตกลงร่วมกันหรือเจตนารมณ์ที่มีผลในทางปฏิบัติ เป็นต้น การจัดทำข้อมูล: ระบุข้อมูลเครื่องมือ/วิธีการ/หรือแนวทางที่ใช้ในการจัดการกับปัญหาหรือภัยคุกคาม เช่น กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
● ได้รับการสนับสนุนจากภายนอกเพื่อรับมือกับปัญหาหรือส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยในระยะยาว	ในบางพื้นที่ เช่น ป่าชุมชนอาจมีข้อจำกัดด้านการเงิน ความสามารถในการจัดการ แต่หากได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากภายนอก เช่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนหรือองค์กรระหว่างประเทศ เป็นต้น จะทำให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการพื้นที่ รวมถึงการอนุรักษ์ พื้นฟูและใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สามารถนำมาพิจารณาเป็นพื้นที่ OECMs ได้ การจัดทำข้อมูล: ระบุข้อมูลเครื่องมือ/วิธีการ/หรือแนวทางที่ได้รับการสนับสนุนจากภายนอก หรือกลไกอื่น ๆ เพื่อใช้ในการจัดการกับปัญหาหรือภัยคุกคาม
● แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการจัดการต่อปัญหาหรือภัยคุกคามในปัจจุบันและ/หรืออนาคต	การดูแลและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์การอนุรักษ์ในระยะยาว อาจพิจารณาจากกลไกในเชิงโครงสร้างที่ชัดเจนรวมถึงการกำหนดนโยบาย/แผนการดำเนินงาน กลไกทางการเงินเพื่อสนับสนุนหรือการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับปัญหาภัยคุกคามซึ่งส่งผลกระทบทางลบ รวมถึงแนวทางส่งเสริมการอนุรักษ์ พื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ ทั้งนี้ หากภัยคุกคามในอนาคตมีแนวโน้มจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพจะไม่เข้าข่ายเป็นพื้นที่ OECMs

ข้อมูลประกอบ การพิจารณา (จำเป็นต้องเลือกตอบข้อมูล อย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
	การจัดทำข้อมูล: ระบุข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์จากการดำเนินการเพื่อจัดการกับปัญหาหรือภัยคุกคามที่เกิดขึ้น
มีการบริหารจัดการที่บ่งชี้ได้ถึงความยั่งยืนในระยะยาว (long-term basis for governance and management)	การพิจารณาถึงความยั่งยืนในระยะยาว นอกเหนือจากการมีนโยบายและแผนหรือกิจกรรมโครงการที่ต่อเนื่อง (ระยะ 3-5 ปี) แล้ว ควรคำนึงถึงการติดตามตรวจสอบสถานภาพของพื้นที่ตามหลักวิชาการ เพื่อเป็นข้อมูลเปรียบเทียบความก้าวหน้าหรือผลสำเร็จของการดำเนินงานพื้นที่ซึ่งอาจนำมาพิจารณาเป็นพื้นที่ OECMs ได้ เช่น พื้นที่ซึ่งถูกกันออกอย่างถาวร (permanently set aside) จากพื้นที่สัมปทานอุตสาหกรรมหรือที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ พื้นที่ที่ได้รับการฟื้นฟูระบบนิเวศตามธรรมชาติหรือนำความหลากหลายทางชีวภาพกลับคืนมา (reintroducing important biodiversity value) และมีข้อมูลแสดงถึงผลลัพธ์จากการอนุรักษ์อย่างชัดเจน และไม่มีการนำชนิดพันธุ์ต่างถิ่นเข้ามาในพื้นที่ (alien species) การจัดทำข้อมูล: ระบุข้อมูลแสดงผลการดำเนินงานในการติดตามสถานภาพพื้นที่ที่ได้รับการฟื้นฟูระบบนิเวศ/จำนวนหรือความหลากหลายของพันธุ์พืชและสัตว์ในพื้นที่/ ผลประโยชน์หรือมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นต่อชุมชนในพื้นที่ เป็นต้น

หลักเกณฑ์ที่ 8 การดูแลและการบริหารจัดการให้ความสำคัญกับความเสมอภาคเท่าเทียม
(Management arrangements address equity considerations)

คำอธิบาย : ภาคผนวก II (I/8) ของข้อตัดสินใจจากการประชุม CBD COP14/8 ให้คำนิยามของความเสมอภาคเท่าเทียม (equity) ใน 3 มิติ คือ ด้านการยอมรับ (recognition) ด้านกระบวนการ (procedure) และด้านการกระจาย (distribution) เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ OECMs อาจพบผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพียงกลุ่มเดียวหรืออาจพบมากกว่า 1 กลุ่ม ดังนั้น จึงควรมีการวิเคราะห์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องโดยตรงในพื้นที่ด้วย เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา (เลือกตอบข้อมูล อย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อดูแลและการบริหารจัดการพื้นที่	การมีส่วนร่วมในดำเนินงานของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งจำเป็น พื้นที่ที่จะเสนอเป็น OECMs อาจมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มากกว่ากลุ่มเดียว ดังนั้น การพิจารณาเรื่องการยอมรับและความเสมอภาคเท่าเทียมควรมีกระบวนการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายบทบาทของแต่ละกลุ่ม รวมถึงบทบาทการมีส่วนร่วมในการดูแล/ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ โดยอาจอยู่ในรูปของข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นซึ่งได้รับการ

ข้อมูลประกอบการพิจารณา (เลือกตอบข้อมูล อย่างน้อย 1 ข้อ)	คำอธิบายรายละเอียดคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบการจัดทำข้อมูล/ ข้อมูลสนับสนุนการประเมิน
	สะท้อนหรือผนวกไว้ในกระบวนการตัดสินใจและ/หรือดำเนินงานในพื้นที่หรือร่วมเป็นคณะกรรมการ/ทีมงาน เป็นต้น ทั้งนี้ หากพื้นที่จัดการโดยองค์กรใดองค์กรหนึ่ง หรือเป็นเจ้าของพื้นที่เองสามารถตอบ “ใช่” การจัดทำข้อมูล: ระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เช่น เพศ อายุ รูปแบบการมีส่วนร่วม เช่น ให้ความเห็น ร่วมวางแผน ให้คำปรึกษา ลงมือปฏิบัติ เป็นต้น